

TER BESLISSING

Aan
de minister

nota

2e 1 compensering
Brief gesteld
12/12

Beantwoording Kamervragen van het lid van der Lee
(GroenLinks-PvdA) over gebrekkige concurrentie
spaarmarkt

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Datum

24 januari 2024

Notanummer

2024-0000028779

Bijlagen

1. Bijlage 1 - Beantwoord

Aanleiding

Op 8 december 2023 zijn er schriftelijke vragen gesteld door het lid Van der Lee van de GL-PvdA fractie over gebrekkige concurrentie in de Nederlandse bankensector en achterblijvende spaarrentes. Deze vragen werden ingezonden op 8 december 2023, met kenmerk 2023Z19854.

Beslispunten

1. Graag uw akkoord met bijgevoegde beantwoording van de Kamervragen van het lid van der Lee ([bijlage 1](#)). Als u instemt verzoeken wij u de aanbestedingsbrief ([eveneens bijlage 1](#)), mede namens de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK), te ondertekenen. De conceptbeantwoording ligt gelijktijdig voor bij de minister van EZK.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking.

Toelichting

- In de Kamervragen wordt uw reactie gevraagd op de achterblijvende stijging van de spaarrentes ten opzichte van kredietrentes en de ECB-beleidsrentes. Ook vraagt Van der Lee of u de mening deelt dat door de achterblijvende spaarrentes het monetaire beleid aan effect verliest. U wordt gevraagd toe te lichten waar de eerdere gesprekken met banken toe hebben geleid, of u bereid bent deze gesprekken zelf te voeren en welke verdere instrumenten u, de ACM en de minister van EZK nog hebben om de druk bij banken op te voeren om de rentes te verhogen. Tot slot wordt u gevraagd om een appreciatie van de verliezen bij de ECB, de winsten van banken en het maatschappelijke draagvlak voor het rentebeleid en welke ruimte u ziet om dit in Europees verband aan te kaarten.
- In antwoord op de vragen schrijft u dat u herkent dat het onwenselijk is als spaarrentes te veel en te lang achterblijven en ook internationaal achter gaan lopen. Het is van belang om de samenleving mee te laten profiteren van de stijgende rentes. Een effectieve doorwerking van de beleidsrente op de spaarrentes is bovendien belangrijk voor de effectiviteit van het monetair beleid.

- U beschrijft dat er verschillende verklaringen zijn voor de achterblijvende rentes en hoge winsten, zoals ook toegelicht in de Kamerbrief van 12 september 2023¹ en de Kamerbrief van 30 januari jl¹.
- U deelt de mening van de vragensteller dat beperkte doorwerking van de beleidsrentes naar spaarrentes ervoor kan zorgen dat het monetaire beleid aan effectiviteit verliest, maar merkt op dat er op dit moment geen aanwijzingen zijn dat dit het geval is en dat de monetaire transmissie in lijn is met eerdere periodes van verkrapping.
- U deelt de uitkomsten van de gesprekken die binnen het ministerie en ook door uw ambtsvoorganger met banken zijn gevoerd. Ook noemt u dat de spaarrentes sindsdien zijn gestegen. U geeft aan op dit moment geen aanleiding te zien om deze gesprekken nogmaals te voeren.
- U licht toe waarom u het invoeren van een staatsbon niet opportuun acht, in lijn met de onderbouwing die wordt gegeven in de recent gepubliceerde Kamerbrief over beleidsopties bij achterblijvende spaarrentes.
- U noemt dat u in deze Kamerbrief van 30 januari jl. overwegingen rondom mogelijke beleidsopties in kaart hebt gebracht, voor het geval dat spaarrentes langdurig achterblijven. U noemt tevens dat de ACM op dit moment onderzoek doet naar de Nederlandse spaarmarkt en dat het verstandig is om dit onderzoek af te wachten.
- U beschrijft, mede namens de minister van Economische Zaken en Klimaat, welke handhavingsinstrumenten de ACM vanuit de Mededingingswet heeft om toezicht te houden op concurrentie in de bankensector: fusiecontrole, het optreden tegen kartelafspraken en misbruik van machtspositie.
- Ten slotte uit u uw zorgen over de uitwerking van het ECB-beleid op de verliezen van centrale banken en mogelijk daaruit volgende verliezen voor de overheidsbegroting. U beschrijft een technische verklaring hiervoor en noemt daarnaast welke acties u en uw ambtsvoorganger hebben genomen om dit aan te kaarten, zoals het onder de aandacht brengen bij DNB en de Eurogroep, en het verkennen van beleidsopties.

Communicatie

De beantwoording van deze Kamervragen hangt inhoudelijk sterk samen met de Kamerbrief over beleidsopties bij langdurig achterblijvende spaarrentes, die op 30 januari jl. is verzonden aan de Kamer. Bij die kamerbrief is via uw sociale kanalen het algemene Nederlandse publiek geïnformeerd. Dit met de link naar de Kamerbrief.

Politiek/bestuurlijke context

De eerder genoemde Kamerbrief over beleidsopties bij langdurig achterblijvende spaarrentes, waarmee deze beantwoording samenhangt, is n.a.v. een toezegging van uw ambtsvoorganger aan de Kamer verzonden. Ook heeft de minister van Financiën eerder al, op 23 september 2023, Kamervragen beantwoord van het lid Sloopweg over achterblijvende spaarrentes en hoge bankwinsten (referentienummer 2023Z14882).²

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ Kamerstukken II 2023-2024, 32013, nr. 288. [file \(overheid.nl\)](#)

² [file \(overheid.nl\)](#)